

POSTI- JA LENNÄTINHALLITUKSEN KIERTOKIRJEKOKOELMA

1951

N:o 33

N:o 33.

Kiertokirje työpalkkojen säännöstelystä.

Työpalkkojen säännöstelystä on annettu seuraavat säännökset:

1. Valtioneuvoston päätös työpalkkojen säännöstelystä.

Annettu Helsingissä 20 päivänä tammikuuta 1951.

Valtioneuvosto on talouselämän säännöstelystä poikkeuksellisissa oloissa 6 päivänä toukokuuta 1941 annetun lain (303/41) nojalla sellaisena kuin se on 21 päivänä joulukuuta 1950 annetussa laissa (607/50) sosiaaliministeriön esittelystä päättänyt:

1 §.

Vakavan ja oikeudenmukaisen hinta- ja palkkatason aikaan saamiseksi ja ylläpitämiseksi säännöstellään työpalkat sen mukaan kuin tässä päätöksessä määrätään.

2 §.

Tammikuun 22 päivänä 1951 voimassa olevia, työehto- tai palkkasopimukseen perustuvia tai muutoin asianmukaisessa järjestyksessä määrättyjä palkkaperusteita on noudatettava ja niiden nojalla muodostunut ansiotaso pysytettävä, mikäli tästä päätöksestä ei muuta johdu. Myös uusia sopimuksia tehtäessä on palkkaperusteet määrättävä sillä tavoin, että ne vastaavat edellä tarkoitettua ansiotasoa.

3 §.

Jos työehtosopimukseen sisältyy määräys, jonka mukaan työntekijäin palkkaus on tarkistettava elinkustannusten tai elinkustannusindeksin muuttuessa, voidaan sellainen tarkistus suorittaa virallisen elinkustannusindeksin pistelukuja 946 ja 989 vastaavasti. Elinkustannusten muutosten perusteella myöhemmin suoritettavista palkkausten tarkistuksista säädetään erikseen.

4 §.

Jos jollakin työalalla tai jossakin työssä ei 22 päivänä tammikuuta 1951 ole ollut noudatettavana työehto- tai palkkasopimusta tai jos noudatettavana olevaa sopimusta ei ole tarkistettu 2 §:ssä tarkoitettua ansiotasoa vastaavaksi, sosiaaliministeriö voi, elleivät osapuolet työehtosopimuksella tai sen mukaisesti taikka muutoin pääse sopimukseen, kuultuaan hinta- ja palkkaneuvostoa, vahvistaa noudatettavaksi sanottua ansiotasoa vastaavat palkat tai palkkaperusteet.

5 §.

Sosiaaliministeriö voi määrätä työnantajan antamaan palkkailmoituksia ministeriöille ja sen määräämille viranomaisille.

Työnantaja on velvollinen vaadittaessa esittämään palkkatarkkailijalle palkkatodisteet ynnä muun selvityksen työntekijäinsä palkoista.

6 §.

Tätä päätöstä ei sovelleta metsä- ja uittotyöläisten eikä ulkomaan liikenteessä olevien laivojen henkilökunnan työpalkkoihin.

7 §.

Joka rikko tätä päätöstä, rangaistakoon niin kuin säännöstelyrikosten rankaisemisesta 30 päivänä joulukuuta 1943 annetussa laissa (1064/43) on säädetty.

8 §.

Sosiaaliministeriö voi antaa tarkempia määräyksiä tämän päätöksen täytäntöönpanosta ja soveltamisesta.

9 §.

Tämä päätös, jolla kumotaan työpalkoista 7 päivänä marraskuuta 1950 annettu val-

tionevoston päätös (536/50), tulee voimaan 22 päivänä tammikuuta 1951, kuitenkin siten, että 3 §:ä on sovellettava 8 päivästä marraskuuta 1950 lukien.

2. Sosiaaliministeriön päätös työpalkkojen säännöstelystä annetun valtioneuvoston päätöksen soveltamisesta.

Annettu Helsingissä 26 päivänä tammikuuta 1951.

Sosiaaliministeriö on valtioneuvoston 20 päivänä tammikuuta 1951 työpalkkojen säännöstelystä antaman päätöksen (31/51) 8 §:n nojalla määrännyt:

1 §.

Valtioneuvoston edellä mainitun päätöksen 2 §:ssä tarkoitettuna ansiotasona on pidettävä sitä tasoa, joka on muodostunut eri aloilla ns. A-sopimuksen perusteella tehdyillä sopimuksilla.

Niillä aloilla, joilla palkkoja ei vielä ole määritelty A-sopimuksen mukaisesti, palkat on pyrittävä määrittelemään niihin lähinnä verrattavissa olevien ja A-sopimuksen mukaisesti tarkistettujen alojen palkkojen perusteella, ottaen samalla huomioon näiden alojen keskimääräisten palkkojen ja ansioiden aikaisemmat suhteet.

Mainitun valtioneuvoston päätöksen 2 §:ssä tarkoitettuun ansiotasoon on katsottava sisältyvän myöskin työehtosopimukseen sisältyvän indeksiehdon edellyttämä indeksikorotus siten kuin mainitun valtioneuvoston päätöksen 3 §:ssä määrätään, joten päätöksen mukaan maksettavien indeksikorotusten voidaan katsoa koskevan myöskin niitä aloja, joiden työehtosopimuksissa ei ole mainintaa indeksiehdosta tai joilla ei ole voimassa olevaa työehtosopimusta. Sama koskee myöskin järjestymättömiä aloja.

2 §.

Indeksikorotusten taannehtivaisuus koskee yleensä ainostaan niitä aloja, joissa työehtosopimukseen on sisältynyt määräys palkkasäännöstelypäätöksen 3 §:n tarkoittamasta indeksitarkistuksesta.

Jos tiliteknilliset tai muut sellaiset syyt sitä vaativat, on asianomaisilla oikeus sopia siitä, että takautuvat indeksikorotukset maksetaan määräsummuna, joka keskimäärin vastaa indeksikorotusten edellyttämää määrää.

3 §.

Järjestymättömien alojen samoin kuin järjestyneillä aloilla työmarkkinajärjestöjen ulkopuolella olevien työnantajien maksamia palkkoja koskevat kysymykset on ratkaistava yleensä 1 §:n mukaisesti.

4 §.

Yleisenä sääntönä indeksikorotusten suorittamiselle on, että ne maksetaan erillisenä lisänä työntekijän kunakin palkanmaksukautena ansaitsemalle palkalle.

Milloin heinäkuun 15 päivän 1950 jälkeen maksettua 5 %:n suuruisista indeksikorotusta ei ole pidetty varsinaisesta palkasta erillisenä lisänä, kuten yleensä olisi ollut tarkoituksenmukaisinta, vaan sisällytetty palkkaan, on se erotettava kokonaispalkasta. Täten muodostuvalle peruspalkalle lasketaan kulloinkin maksettavat indeksikorotukset, joiden suuruus on heinäkuun 15 päivän 1950 jälkeen ensiksi alkaneen palkanmaksukauden alusta lukien jo maksettu 5 %, marraskuun 15 päivän 1950 jälkeen ensiksi alkaneen palkanmaksukauden alusta lukien 10 % ja tammikuun 15 päivän 1951 jälkeen ensiksi alkavan palkanmaksukauden alusta lukien 15 %.

5 §.

Mikäli A-sopimuksen perusteella on sovittu tai sovitaan palkoista, jotka ovat korottaneet tai korottavat ansiotasoa, maksetaan indeksikorotus tämän uuden sopimuksen perusteella muodostuneille tämän päätöksen 4 §:ssä tarkoitetuille peruspalkoille sopimuksen edellyttämästä ajankohdasta lukien.

Saattaen edelläolevan valtioneuvoston antaman palkkasäännöstelypäätöksen ja sosiaaliministeriön sen soveltamisesta antaman päätöksen alaistensa viranomaisten tiedoksi ja noudatettavaksi, sekä nojautuen lisäksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön työvoima-asian osaston asiassa antamiin kiertokirjeisiin N:o 5 ja 9 helmikuun 5 ja 15 päivästä 1951, posti- ja lennätinhallitus täten ilmoittaa seuraavaa:

1. Sosiaaliministeriön päätöksen 4 §:n mukaiset indeksikorotukset maksetaan kaikille posti- ja lennätinlaitoksen työntekijöille siten, että heinäkuun 15 päivän jälkeen maksettu 5 %:n suuruisen indeksi-

korotus erotetaan kokonaispalkasta ja näin muodostuneelle peruspalkalle lasketaan marraskuun 15 päivän 1950 jälkeen ensiksi alkaneen tilinmaksukauden alusta lukien jo maksetun 5 %:n indeksikorotuksen sijasta 10 % ja tammikuun 15 päivän 1951 jälkeen ensiksi alkaneen tilinmaksukauden alusta lukien edellämämainitun 10 %:n sijasta 15 %:n indeksikorotus.

2. Edellä 1. kohdassa mainitulla peruspalkalla ei tarkoiteta ainoastaan ohjepalkkoja, vaan niitä henkilökohtaisia kokonaispalkkoja, jotka ovat palkansaajan voimassa-

Helsingissä, maaliskuun 2 päivänä 1951.

olevien ohjepalkkojen pohjalta muodostuneet ilman indeksikorotuksia. Peruspalkkoihin lasketaan täten kuuluviksi myöskin esim. raskaan- ja likaisentyönisiä samaten kuin mahdollisesti annettu hyvänmiehen lisäksi. Maksettavat indeksikorotukset vastaavat elinkustannusindeksin pistelukuja 903, 946 ja 989.

3. Vuoteen 1950 kohdistuvalta osalta on tilityslupa indeksikorotuksen maksamiseen pyydettävä posti- ja lennätinhallituksen talousosastolta.

Pääjohtaja S. J. Ahola

Johtaja Matti Aspio.